

Stalino KELIU

LKP(b) KUPIŠKIO APSKRITIES KOMITETO IR
KUPIŠKIO APSKRITIES VYKDOMOJO KOMITETO ORGANAS

Bina 3-ji metai

1948 m. balandžio 16 d.

№ 29 (84)

Kaina 20 kp

Ugdyti tarybinius kadrus

„Kadrai nulemia viską“. Šie žodžiai pasakyti didžiojo tarybinės liaudies vado, turi būti žinomi kiekvienam partiniam ir tarybiniam darbuotojui. Tikrai nuo kadro priklausoma ir darbas įstaigoje bei imonėje.

Rinkimuose į vietines darbo žmonių deputatų Tarybas, Tarybų Lietuvos darbo žmonių perdavė į geriausių savo sūnų rankas krašto valdymą. Jie visi daugumoje pirmą kartą gyvenime dalyvauja krašto valdymo organuose. Šis darbas yra daugumai mažai pažįstamas, todėl aukščiau stovintiems organams reikia ne-nuilstamai darbe jiems padėti. Tarybinė valdžia todėl tokia ir stipri, kad ji krašto valdymui kadrus ima iš jaunųjų žmonių, darbe save gerai parodžiusių ir vėliau išskeltų į atsakingą darbą. Pas mus įstaigų vadovai įprato dejuoti gerų kadro trukumų, o patys jų neieško, neiškelia, o nori, kad visa tai už juos atliktų kiti. Ten, kur su kadrais buvo nemažai dirbta, praktika rodo, kad turėta gerų rezultatų. Kupiškio apskrityje yra visa eilė gerų darbuotojų, išskeltų iš žemesnio darbo.

Apskrities Vykdomojo K-to pirmininko pavaduotojas drg. Staniulis už gerą pareigų ėjimą Svėdasų Valsč. Vykd. K-to pirmininku, buvo išskeltas į dabartines pareigas. Į jo vietą buvo išskeltas jaunas darbuotojas drg. Indriūnas, kuris šiandien savo darbe pilnai pateisina jam patikėtas pareigas. Į Subačiaus Valsčiaus Vykd. K-to sekretoriaus pareigas buvo išskelta valstietė, kuri savo darbą pilnai atlieka. Šimonių Valsč. Vykd. K-to pirmininko pavaduotojas drg.

Buzas atėjo dirbti į šias pareigas nuo kirvio ir pinklo. Šiandien jis taip pat neblogai atlieka jam pavestą darbą.

Visi šie faktai rodo, kad jauni kadrai, išskelti į atsakingą darbą, juos nuolat auklėjant, puikiai susitvarko su su tais uždaviniais, kuriais prieš juos stato partija ir vyriausybė. Tokiu būdu mes be jokių mokyklų gauname gerų darbuotojų.

Tačiau Kupiškio apskrityje yra tokių įstaigų vadovų, kurie skaito, kad jų kadrai yra nepakeičiami, kaip specialistai, nors įstaigos su šiais kadrais visai neatlieka tų uždavinių, kurie reikalinga atlikti. Nusikalstamai elgiasi su kadrais Apskrities Finansų skyrius, praktikuodamas kadro keitimą, tuo neduodamas jauniems darbuotojams išsiginčinti į patį darbą. Be to, Finansų skyrius priima į darbą mažai žinomus darbuotojus, kas taip pat neduoda galimybės parinkti gerų darbuotojų. Tokiu pat keliu eina ir TSRS Paruošų Ministerijos Igalotinio Kupiškio apskrityje, čia darbuotojai surinkti visiškai nežinomi iš visų Tarybų Sąjungos vietų, kai tam darbui būtų galima gauti gerų ir žinomų darbuotojų vietoje.

Kupiškio Apkoopsąjungos vadovai amžinai dejuoja kadro trukumų ir juos nuolat keičia, o negali paieškoję išskelti į šį darbą žmonių, kurie lengvai atliks tą darbą.

Tarybinėse įstaigose turi būti norintieji dirbti, atsidavę tarybiniai kadrai. Juos reikia rasti plačiose darbo žmonių masėse, išskelti į darbą ir auklėti. Tokie uždaviniai stovi prieš kiekvienos įstaigos vadovą darbe su kadrais.

Aiškinama teisybė apie kolektyvinius ūkius

Kupiškio valsčiaus partinis komjaunimo ir tarybinis aktyvas veda darbą kaime, kur aiškina teisybę apie kolektyvinius ūkius ir LTSR vyriausybės nutarimą dėl kolektyvinių ūkių organizavimo mūsų respublikoje.

Gausūs susirinkimai praejo Kuosėnų, Papilių, Puponių ir Račiupėnų apylinkėse. Noriunų apylinkės valstietė drg. Julevičienė pirmoji valsčiuje padavė pareiškimą stoti į žemės ūkio artelę.

J. Gaigalas

Gelažių valsčiuje pradėta sėja

Pavasaris leido Gelažių valsčiaus valstiečiams pradėti pavasario sėjos darbus.

Pirmieji valsčiuje pradėjo sėti Tiltagalių apylinkės, Akmeninių kaimo valstiečiai drg.

drg. Jonuška ir Šateika.

Taip pat pirmuosius grūdus pasėjo ir Gelažių miestelio darbo valstietis drg. Astravas.

B. Vilutis

Subačiaus valsčiaus valstiečiai pradėjo arimo darbus

Šiuo metu Subačiaus valsčiaus valstiečiai masiniai pradėjo arimo darbus. Ilėičių kaimo valstietis drg. Čerlauka ir Navikų kaimo

valstietis drg. Barzdenis suarė nemažus plotus žemės.

Gera arimo darbai vyksta Pavišinių ir Subačiaus apylinkėse.

G. Girdutis

Vyksta laukų darbai

Pirmieji išėjo į laukus pavasario darbams Šimonių valsčiuje Mikjerių apylinkės valstiečiai. Šios apylinkės valstietis drg. Baršauskas Povilas pirmomis arimo dienomis išarė 4 ha dirvos. Jo kaimynas Vilutis Tadas — 3 ha. Apylinkės valstiečiai jau aparė 20 proc. iš rudens ne-

aparto žemės ploto.

To paties valsčiaus, Šimonių apylinkės valstiečiai taip pat jau aparė apie 15 proc. iš rudens neaparto ploto. Valstiečiai drg. drg. Vogulyš Stasys ir Šukys Jonas aparė po 3 ha dirbamos žemės.

K. Kalnuotis

Pirmosios vagos

Viešintų valsčiaus valstiečiai pradėjo atrankinį pavasario arimą.

Per dvi dienas Viešintų apylinkės naujakuris drg. Balčiūnas išarė bei paruošė sėjai virš 2 ha dirvos.

Atrankinis arimas vyksta visame valsčiuje.

K. Saulius

Pagražinsime savo miestą!

LLKJS Kupiškio AK-to patalpose įvyko pirminių komjaunimo organizacijų sekretorių ir švietimo bei miško pramonės darbuotojų pasitarimas dėl apželdinimo Kupiškio miesto ir apskrities valsčių centrų medeliais.

Atitinkamą pranešimą tuo reikalu turėjo LLKJS Kupiškio AK-to sekretorius drg. Timofėjevas, kuris kvietė komjaunuolius, moksleivius ir jaunimą aktyviai prisidėti prie miesto sutvarkymo ir apželdinimo medeliais.

Kadangi medelių sodinimas prasideda, tai nedelsiant buvo nutarta imtis darbų paruošiant duobes medelių sodinimui. Tas darbas bus įvykdytas komjaunuolių ir gimnazijos moksleivių iniciatyva.

Miško Pramonės ūkio darbuotojas drg. Petronis susirinkusius supažindino su medelių sodinimo praktika.

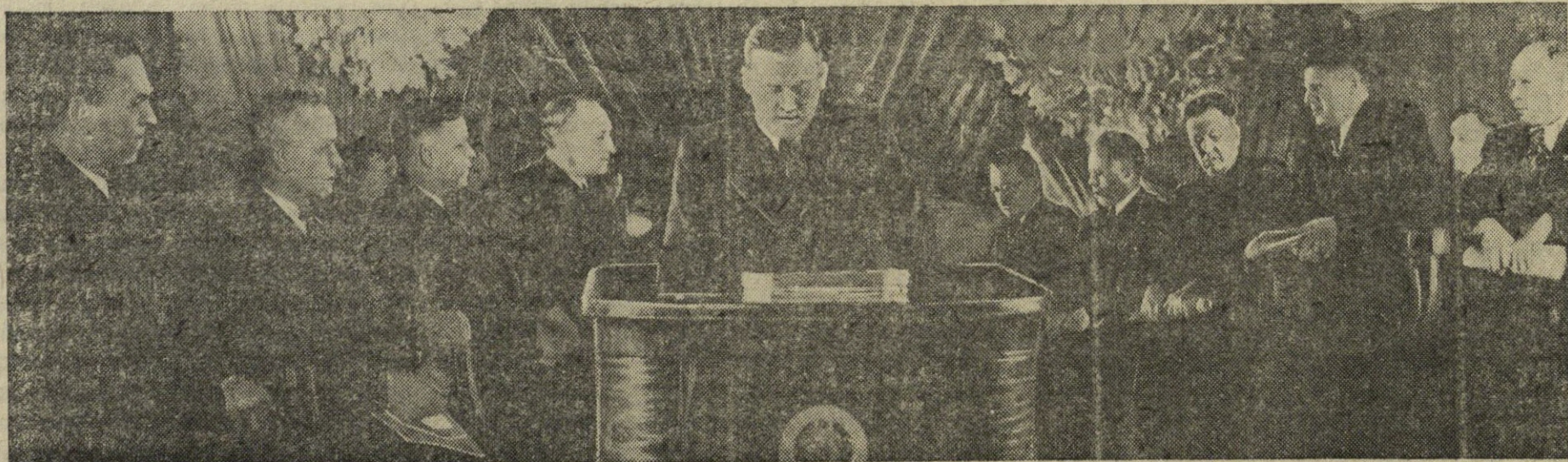
Į apskrities valsčių centrus pasiųsti atsakingi LLKJS Kupiškio AK darbuotojai praves-ti medelių sodinimo kampaniją.

K. Mauragis

Pietiniuose mūsų plačiosios šalies rajonuose jau seniai prasidėjo tikras pavasaris.

Nuotraukoje: pavasariška gatvė viename iš Tarybų Sąjungos miestų

Neseniai baigė savo darbą III-ji LTSR Aukščiausiosios Tarybos sesija.

Nuotraukoje: LTSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo nariai ir vyriausybės nariai drg. drg. Sniečkus, Gedvilas, Paleckis, Preikšas, Junčas-Kučinskas, Matulis, Šumauskas, Pisarevas ir kit. Tribunoje — LTSR Finansų Ministeras drg. Drobnyš išstoja su pranešimu apie LTSR Valstybinį biudžetą 1948 metams Meinerto foto (ELTA).

A. M. Maksimovičius

Po ilgos ir sunkios ligos, mirė Maksimovičius Aleksandras, s. Maksime — vienas iš seniausių mūsų apskrities partinės organizacijos komunistų.

Mirtis išplėšė iš mūsų tarpo seną bolševikų partijos narį, bebaimį kovotoją už Lenino-Stalino reikala, visas savo jėgas ir gyvenimą atidavęs darbo liaudžiai.

A. M. Maksimovičius gimė 1904 m. Lietuvoje, tuometinėje Kauno gubernijoje, darbininko šeimoje. Vargas ir skurdas privertė Aleksandrą eiti plemenauti pas buožes. Vėliau, sykiu su šeima, Aleksandras išvyko į Peterburgą, kur jis baigė pradžios mokyklą. Po Spalio revoliucijos, Aleksandras dirbo krautuvėje. Dabar jis visa savo jauna energija įsijungė ir į visuomeninį darbą, dar 1918 m. įstodamas į komjaunimo eiles. Nuo 1922 iki 1924 metų drg. Maksimovičius dirba Leningrade mieste įarininku, o vėliau buvo pasiūstas į fabriką „Sovietskaja Zvezda“, kur dirbo komjaunimo organizacini darbu. Kaip atsida- vęs komjaunuolis ir aktyvus visuomenininkas, 1925 m. drg. Maksimovičius buvo priimtas į VKP(b) eiles. 1927 m. jį matome fabrike „Skorohod“ partinės kuopelės sekretoriumi. Vėliau drg. Maksimovičius tarnavo DVRA eilėse.

Nuo 1930 iki 1933 m. drg. Maksimovičius energingai dirba profsajunginiame aparate Leningrade, o vėliau pasiunčiamas į Pskovo srities, Ostrovo miestą Profsajungų Rajoninės Tarybos pirmininku, kur jis išbūna iki 1936 m.

Po to, partija drg. Maksimovičių pasiuntė į Pskovo miestą darbu prekybos aparate.

Kilus karui prieš baltasuo- mius, drg. Maksimovičius ko- voja Raudenosios Armijos ei- lėse ir rodo drases ir šalta- kraujiškumo pavyzdžius. Už tai jam suteikiamas majoro laipsnis.

Didžiojo Tėvynės karo me- tais drg. Maksimovičius dirbo vadovaujantį darbą Pytalovo mieste, Leningrado srityje, Arzamase, Gorkio srityje.

Nuo 1946 m. liepos mėne- sio drg. Maksimovičius dirba Kupiškėje atsakingose parei- gose prekybiniame aparate. Čia jis visomis jėgomis prisi- dėjo prie tarybinės koope- ratinės prekybos organizavimo naujai sudarytoje apskrityje.

Drg. Maksimovičius buvo pavyzdingas komunistų parti- jos narys ir karštas tarybi- nės tėvynės patriotas. Jis be- veik iki pat savo mirties sto- vėjo darbo poste ir įdėjo di- delį indėlį į kovą už IV-jo stalininio penkmečio įgyven- dinimą.

Tarybinė vyriausybė aukš- tai įvertino drg. Maksimovi- čiaus nuopelnus tėvynei, jį apdovanodama medaliais: „Už pergalę prieš Vokietiją Di- džiajame Tėvynės kare 1941 — 1945 m. m.“ ir „Už šaunų darbą Didžiajame Tėvynės kare 1941 — 1945 m. m.“

Negailėstinga mirtis išplė- šė brangų draugą Maksimo- vičių iš mūsų tarpo. Bet jo šviesus bolševikiškas at- minimas liks visuomet mūsų širdyse.

Abukauskas, Bendoraitis, Brazdžiūnas, Buivydas, Burcevas, Dagelis, Giedraitis, Grigėnas, Grottas, Gorklys, Kavalevskaja, Konusenko, Kralikas, Mu- ravjovas, Nazarovas, Pen- diurinas, Samoilovas, Sta- niulis, Šutinas, Timofe- jevas

Pagerinti kadru pažinimo reikala

N. BURCEVAS,

LKP(b) Kupiškio Apskritis K-to Kadru skyr. vedėjo pavaduotojas

Darbas su kadrais, su žmo- nėmis yra pati svarbiausia grandis visame mūsų bolševi- kų partijos organizaciniame darbe, todėl, kad nuo mokėji- mo organizuoti mases ir vesti jas paskui save priklauso bet kurio dalyko laimėjimas.

Socializmo pergalės mūsų šalyje yra, pirma visko, mil- žiniško darbo su kadrais re- zultatas.

Dėl to, kad pakelti darbą su kadrais į reikiama aukštį, būtina, pirma visko, gerai ži- noti, o kad žinoti žmones, rei- kia juos pažinti. Dėl to žmo- nių pažinimo organizavimas užima pirmalaipsnę vietą ir yra sprendžiamoji darbo su kadrais sąlyga.

Ten, kur partinių ir tarybi- nių organizacijų vadovaujan- tieji darbuotojai žino savo kad- rus ir gerai pastatė žmonių pažinimo reikala, ten mažiau klaidų kadru išskolime, ten veržliau eina pats darbas. Ir atvirkščiai: kur mažiau žino- mi kadrai, ten nėra rezervo išskolimui, ten šlubuoja pats darbas.

Kadru būtina pažinti nuo- lat jų kasdieninio darbo pro- cese, kantriai padedant jiems jų darbe.

Kaip gi reikia kadru pažin- ti praktiškai, kokie metodai tam reikia panaudoti?

Ar būtų teisinga duoti šiuo klausimu kokius nors receptus?

Kadru pažinime svarbiausia ne formos ir metodai, o rim- tas atsinešimas į kadru paži- nimo reikala.

Paimkime pačią prieinamiausią ir labiausiai išplitusią for- mą apsiėjimo su žmonėmis — pokalbį. Jeigu jam iš anksto sugalvoti turinį, pasirošti, tai jis padės susipažinti su

darbo eiga ir paties darbuoto- jo savybėmis. Taipogi būtina organizuoti pokalbius apie no- rimą pažinti žmogų su kitais žmonėmis, kurie jį žino iš praėjusio darbo. Studijuojant kadru reikalinga išnaudoti visus turimus dokumentus, kurie tomis ar kitomis priemo- mis charakterizuoja darbuoto- ją. Be to, būtina pastoviai tik- rinti ir pažinti darbuotojus darbe, kur ypatingai aiškiai pasireiškia kadru tinkamumas ir trūkumai.

Betgi daugelio įstaigų ir or- ganizacijų vadovų praktikoje daleidžiami paviršutiniško ir nerimto priėjimo prie kadru parinkimo, žmonių pažinimo ir vertinimo atsitikimai, kas ve- da prie didelio kadru mainy- mo.

Pavyzdžiui paimsime Ku- piškio Apskritis Finansų sky- rių. Iš 45 pagal etatus esančių darbuotojų per 1947 m. ir tris 1948 m. mėnesius pasikeitė 42 žmonės, kas sudaro 93 proc. Daugelis iš skaičiaus pasikei- tusių Apskritis Finansų sky- riuje dirbė 2-3-4 mėn. Pav., Totorienė 1947 m. liepos 3 d. buvo priimta, o tą patį liepos mėn. 18 d. nuimta nuo darbo; G. Budreikaitė priimta į darbą 1947 m. spalio mėn. 21 d., o nuimta gruodžio 13 d.; V. Put- rimaitė buvo priimta, į darbą 1947 m. birželio mėn., o nuim- ta nuo darbo liepos mėn. ir t. t. Dabartiniu laiku Apskrt. Finansų skyriaus aparate dir- ba žmonės, pribuvę iš kitų respublikos apskričių. Jie visi buvo priimami į darbą nepa- tikrinant. Jų a-mens bylose, be pareiškimų ir trumpų au- tobiofilių, nė jokių kitų do- kumentų nėra. Lieka visai aiš- ku, kodėl Apskrt. Finansų

skyrius iš ketvirčio į ketvirtį laužo finansinio plano vykdy- mą apskrityje. To priežastis, visų pirma, tame, kad Apskrt. Finansų skyriuje nedirbama su kadrais, jie nebranginami ir nevertinami žmonės pagal jų praktinį darbą. LKP (b) Apskrt. K-tas ir Apskrt. Vykd. K-tas negalėjo ilgiau pakesti Apskrt. Finansų skyriaus ved. drg. Karoso darbo ir buvo priversti jį pašalinti iš užima- mųjų pareigų.

Ne geresnė padėtis su kad- ru paruošimu ir jų auklėji- mu ir TSRS Paruošų Minis- terijos Įgaliotinio Kupiškio apskričiai drg. Kulakovo įs- taigoje. Per praėjusius me- tus iš 28 šio aparato darbuo- tojų pasikeitė 18. Kame to- kio didelio kadru keitimo priežastis? Tame, kad drg. Kulakovas savo darbo prak- tikoje taip pat daleidžia pa- viršutinišką ir nerimą prie- įimą prie žmonių parinkimo ir pažinimo. Jis darbuotojus oriima be kruopštaus jų dar- bo ir politinės kokybės pa- tikrinimo.

Panašūs faktai randasi ir kitose organizacijose (Apkoop- sąjunga, Pramkombinatas).

Kaikurių įstaigų vadovai skundžiasi žmonių trūkumu. Tokios išvados neteisingos ir neturi sau pagrindo.

Drg. Stalinas kalbėjo: „Tin- kamų žmonių, talentingų žmo- nių pas mus dešimtys tūk- stančių. Reikia tikrai juos ži- roti ir laiku išskoliti.“

Būtina pagrindiniu būdu pagerinti kadru pažinimo rei- kala. Drąsiau kelti jaunus kadru, ypač iš vietinės tau- tybės ir kantriai juos auklė- ti. Tame mūsų darbo pa- skirtis.

Kolektyviniai ūkiai — kelias į Lietu- vos žemės ūkio suklestėjimą

Neseniai spaudoje paskelb- tas Lietuvos TSR Ministrų Tarybos ir Lietuvos KP(b) CK nutarimas „Dėl kolekty- vinių ūkių organizavimo res- publikoje“ yra įžymus doku- mentas, pažymintis naują lai- kotarpi mūsų kaimo gyveni- mo. Mūsų respublikos žemės ūkio pertvarkymas socialis- tiniais principais atveria naujus kelius audringam Lietuvos kaimo išsivystymui, sudaro pagrindą prielaidas valstiečių masų medžiaginei gerovei ir kultūriniam lygiui kelti.

Buržuazinėje Lietuvoje že- mės ūkis buvo „vystomas“ saujelės dvarininkų ir buo- žių naudai. Jie sudarė vos tik šeštąją dalį žemės savi- ninkų, bet jų rankose buvo daugiau kaip pusė viso že- mės ploto, didžioji dalis gy- vulių ir apie 70 proc. visu-

žemės ūkio įrankių bei ma- tas šinų.

Buržuazinė „žemės reforma“ visiškai nežymiai palietė so- cialinius santykius Lietuvos kaimo. Dvarininkams buvo palikta apie 700.000 ha ge- riausios žemės — beveik dvi- gubai daugiau negu buvo iš- dalinta visiems naujakuriams ir priedininkams. Pastarie- siams buvo išdalinta tik 10 proc. viso žemės ploto. Gi 90 proc. liko senųjų savininkų, didžiąja dalimi dvarininkų ir buožių, rankose. Tačiau ir tie patys naujakuriai, pa- likti likimo valiai, negalėjo išsivirti jį gautoje žemėje, ko ir siekė buržuaziniai Lie- tuvos valdovai. Vien tik iki 1930 metų savo žemės nete- ko daugiau kaip trečdalis vi- sų naujakurių, gavusių skly- pus pagal buržuazinę „že-

mės reforma“. Nuo 1930 me- tų iki 1940 metų žemės ban- kas išvaržė tolesnius 96.570 ūkių. Dešimtys tūkstančių nuo žemės nuvarytų valstie- čių turėjo arba emigruoti iš Lietuvos, arba tapti dvari- ninkų bei buožių samdiniais, arba papildyti bedarbių ar- mią miestuose.

Tuo metu, kai saujelė dvi- rininkų, buožių ir aukštųjų valdininkų sukoncentravo sa- vo rankose vis daugiau že- mės, darbo valstiečių — net tų, kurie išbuvo savo skly- puose — padėtis katastro- fiškai blogėjo diena iš die- nos. Paskutiniuosius smetoni- nio režimo metais Lietuvoje darbo valstiečiai turėjo 300 milijonų litų skolų. Už šias skolas valstiečiai kasmet tu- rėjo sumokėti 27 milijonus litų vien tik procentų — be- veik pusantro karto tiek, kiek jiems reikėjo sumokėti že- mės ūkio mokesčių. Retai koks darbo valstietis įsteng- davo sumokėti net procen-

tus už skolas, daugiausiai jis būdavo priverstas pro- centams sumokėti bristi į naujas skolas. Buržuazinės Lietuvos mažžemės valstie- tis vidutiniškai iš vieno hek- taro turėjo 35 litus pajamų, kai tuo tarpu kiekvienam hektarui žemės teko 200 — 300 litų skolos, o už tas sko- las reikėjo mokėti nuo 12 iki 16 procentų!

Vargo priverstas darbo val- stietis parduodavo savo pro- duktus pusdykiai. Didžioji dalis tų produktų eidavo į užsienį o iš eksporto pra- lobdavo saujelė spekulian- tų.

Net buržuazinė spauda kai kada būdavo priversta pri- pažinti baisią darbo valstie- čių padėtį.

Buožinis laikraštis „Lietu- vos Žinios“ 1938 m. paskelbė tokius statistinius duomenis apie gyvenimo sąlygas lietu- viškajame kaimo:

„37 proc. ūkininkų miega virtuvėse, vienoje lovoje tilp-

dami 2 ir daugiau asmenų. 12 proc. trobų apšviečiamos žibalinėmis lempomis be stik- lų. 29 proc. trobų turi moli- nes arba paprastų žemių grin- dis. Parazitų yra 65 šeimose iš 100. Tik 1 proc. kaimiečių moterų dėvi naktinius marš- kinius. 99 proc. miega su die- nos drabužiais. 76 proc. ūki- ninkų nešioja medines klumpes, tik 24 proc. dėvi batus. 19 proc. moterų visiškai ne- vartoja muilo. Vasarą mote- rys dirba po 16 valandų per parą, žiemą — po 12. Tik 12 proc. moterų išsisi šven- tadieniais, kitos dirba be jo- kio poilsio.“

Tarybų valdžia per trum- pą laiką atliko milžiniškus pertvarkymus Lietuvos kai- me. Ji likvidavo dvarininkų klasę, apribojo buožių žemės nuosavybę, aprūpino žeme daugiau kaip 90.000 buvusių- lų bežemių ir mažžemių val- stiečių, suteikė naujakuriams milžinišką medžiaginę pagal- bą, pradėjo mechanizuoti res-

Agronomo patarimai

Tinkamai paruoškime dirvas pavasario sėjai

Tinkamas dirvos išdirbimas turi labai didelę reikšmę augalų derliui. Yra patirta praktikoje, kad racionaliau išdirbti žemę duoda daug didesnę derlių. Mūsų sėjameji kultūriniai augalai nevienodus reikalavimus stato dirvos išdirbimo atžvilgiu. Vieni augalai reikalauja gerai išdirbti žemę, kiti mažiau. Bet visi mūsų sėjami kultūriniai augalai reikalauja, kad žemė būtų tinkamai paruošta.

Pagrindiniai dirvos išdirbimo uždaviniai bus šie:

1. Mechaniskai supurenti ir sumaišyti ariamąją dirvos sluoksnį, kad į jį būtų galima įterpti sėklą ir kad ta įterpta sėkla rastų geresnes dygimui sąlygas.

2. Kiek galint daugiau supurenti storesnį dirvos sluoksnį, kad augalo šaknims skleistis mažesnis būtų pasipriešinimas.

3. Įterpti ir sumaišyti su žemėmis įvairias organines ir neorganines medžiagas, kad jos dirvožemyje pūnant virstų augalams prieinamomis maisto medžiagomis. Taip pat įterpti į vagos dugną įvairias piktžoles, kad jos ten žūtų.

4. Tvarkyti ariamajame dirvos sluoksnyje oro ir drėgmės kiekį, kad geriau vyktų organinių medžiagų puvimas ir neorganinių dulėjimas. Daugiau esant oro dirvožemyje, būna geresnis mikroorganizmų veisimasis ir jų veikimas.

5. Kovoti su piktžolėmis, augalų ligomis bei kenkėjais. Kietas dirvos paviršius reikalingas išpurenti. Blogas dirvos dirbimas ne tik, kad naudos neduoda, bet labai pablogina dirvos savybes augalų derliui. Bedaūždamas valstietis dirvoje susidarčius grumstus volu, akėčiomis ar kitais įrankiais, tiek pridaro smulkios žemės ir dulkių, kad pir-

mas užėjus lietus dirvos paviršius taip suplaka, kad net susidaro pluta, pro kurią sėklos daigelis nebegaali prasikalti, o taip pat mažai bepatenka oro į dirvožemį ir blogiau laikosi dirvožemyje drėgmė. Mažiau esant dirvožemyje oro, organinių ir mineralinių medžiagų puvimas labai menkas. Taip pat oras yra reikalingas ir mikroorganizmų dauginimui ir jų veikimui. Dirvožemyje mikroorganizmų yra labai daug ir jei jų dirvožemyje nebūtų, joks augalas negalėtų augti. Mikroorganizmams veikiant, organinės ir mineralinės medžiagos skaldosi į paprastus junginius, kurie augalo šaknims lengvai yra prieinami, kaip maisto medžiagos.

Mėšlą ar kitas mineralines trąšas augalas gali išnaudoti dėka mikroorganizmų veikimo.

Mūsų respublikoje iš statistinių duomenų žinoma, kad drėgmės taupyti reikalinga. Dirvoje, mažai esant drėgmės, negali sėkla išbrinkti ir sudygti. Be to, sudygusi sėkla, negali kaip reikia augti ir nešti derlių. Ypač daug drėgmės reikalauja varpiniai iki išplaukimo ir šakniavaisiai iki peržydėjimo. Tame laikotarpy, nesant kritulių ir mažai esant drėgmės atsargų dirvoje, augalų derlių nulemia neigiamon pusė.

Pavasari pirmas įrankis dirvoje yra valkės. Valkės gali būti geležinės ar medinės su apatinės dalies balkeliu, apkaustytu geležimi. Balkelių apatinė dalis turi būti geležinė ir palinkusi į priekį su aštria briauna. Vienoje valkėje skersinių balkelių yra iki 4-rių. Balkeliai tarp savęs sujungti rėžiais, kad viens nuo kito laisvam lankstymuisi nepriklausytų. Tokių valkių neturint, galima valkės padaryti iš 3-jų senų ratų šinų jas sujungiant viena priešakyje, o

dvi užpakalyje. Jei ir tokių valstietis neturi, tai galima atlikti su atverstomis akėčiomis. Valkių uždavinys bus tas, kad dirvas valkiuojant yra nubraukiami dirvos grumsteliai bei kauburėliai, kurie nuo rudens buvo susidare. Šios dirvos nelygumus nubraukus yra sulaukomas didesnis vandens garavimas iš dirvožemio ir, beto, leidžiama į dirvožemį oro. Šiek tiek žemei pradėjus, tas pačias dirvas galima akėti paprastomis ar spiruoklėmis akėčiomis. Tokiu būdu pūrenant dirvos paviršius yra suardomi dirvos kapiliarai (labai maži, tarp dirvožemio dalelių susidare tarpeliai), pro kuriuos vanduo nebegaali pakilti iki paviršiaus. Jei tų plonųjų dirvos kapiliarų nesuardytume, vanduo pakiltų iki pat dirvos paviršiaus ir čia, veikiant saulės spinduliams bei vėjams, tuojau vandenį išgarintų iš dirvos ir taip dirva pasidarytų per sausa. Sausa dirva sėjai jau nebetinkama. Per daug dirvos išakėti nereikia, nes paprastos ar spiruoklinės akėčios gadina dirvos struktūrą — akėčvirbaliai ar spiruoklės dirvožemio grumstelius sudaužo iki atskirų dirvožemio dalelių ar net dulkių — yra pavojus po lietaus susidaryti plutai. Toliau dirvos arimas turi tokią reikšmę:

1. Piktžolėtos dirvos paviršius yra apverčiamas į vagos dugną, kur daugelis piktžolių žūna, kaip vegetatyviniai ar sėkliukėmis veisiantisios.

2. Viršutinį žemės sluoksnį apvertus, kovojame su įvairiais kenkėjais, nes kenkėjai kiaušinėlius deda dirvos paviršiuje, kuriame yra daugiau puvenų, ir vagos dugne jie žūsta.

Agr. A. Valikonis

ST. ŠEIMYS

TĖVIŠKĖS PIRKIA

Vakar

Vėjai šiaušė papurusį stogą,
Langeliukai lyg išgasty žvalgės,
Siaurą spindulį retkarčiais vogė
Ir džiovinę nedžiustančias valkas.

Rytą vakarą springome dūmais
(Čiukurs jų nespėdavo ryti)
Ir nešiojom krutinėj sunkumą —
Norą dūmus iš gryčios išvyti.

Šiandien

Pilki dideli dideli akmenys
Rikiuojasi kieme į krūvą;
Mūsų raumenys dvigubai pakelia,
Statant pamatus erdvojo rūmo.

Dedam akmenis didelius, kietus,
Naują pamatą lyginam, kasam —
Greitai baigsim! Ir tinkamą vietą
Naujo rūmo erdvėje surasim.

Rytoj

Dumų dienos ir mažas langelis
Bus pamirštas, kaip rūpestis žilas —
Mes suradom mus jungiantį kelią
Naujon pirkion kiekvieno kaimyno.

Dienos eis, vakar, šiandien palikę —
Mes rytdiena giedria gyvensim;
Ant statinio naujo vainiką,
Kaip ženklą, kad baigėm, iškelsim —

Socialistinio Darbo Didvyriai drg. drg. Semionovas Plotas Pavlovičius (iš kairės) — Krasnojarsko krašto, Krasnoturansko rajono, Abakansko MTS direktorius; Socialistinio Darbo Didvyrio vardas jam suteiktas už gavimą MTS aptarnaujamuose kolektyv. ūkiuose kviečių derliaus 22,63 centnerių iš ha 608,5 hektarų plote; Titenko Pavelas Trifonovičius — to paties krašto, Kazachsko rajono, Kirovo vardo kolektyvinio ūkio pirmininkas, Socialistinio Darbo Didvyrio vardas jam suteiktas už gavimą kviečių derliaus 31,88 centnerio iš hektaro 42 hektarų plote.

S. Malobickio foto

TASS-o spaudos klisė

Veikla Radio Redakcija

Dar prieš rinkimus į Lietuvos TSR vietinės Tarybas buvo organizuota Kupiškio Miesto Radio Redakcija.

Radio Redakcija organizavo atsakingų apskrities darbuotojų išstojimus per vietos radio mazgą. Su pranešimais jau išstojo LKP(b) Kupiškio Apskrities Komiteto sekretorius agitacijos ir propagandos reikalams drg. Šutinas, LKP(b) Kupiškio Apskrities Komiteto Partkabineto vedėjas drg. Kralikas, Kupiškio Apskrities Sveikatos Apsaugos skyriaus vedėjas drg. Marčiukaitis ir kt.

Neseniai jaun. literatų būrelis prie „Stalino Kelio“ Re-

dakcijos iniciatyva buvo organizuoti 2 literatūriniai pusvalandžiai, kuriuose buvo nagrinėta įžymiųjų LTSR poetų kūriniai apie Lenina ir apskrities jaun. literatų drg. Jankausko, Magylio, Zulonio ir ir Grigėnienės eilėraščiai.

Praeitą sekmadienį Kupiškio miesto gyventojai klausė Apskrities Kūno Kultūros ir Sporto Komiteto pirmininko drg. Krasausko išsamaus pranešimo apie sportą TSRS liaudies masėse. Pranešimas buvo iliustruotas populiariųjų tarybinių dainų ir šokių melodijomis.

J. Vasarinis

publikos žemės ūkį, ėmėsi eilės priemonių jo agrotechnikiniam lygiui pakelti. Tačiau smulkaus individualaus ūkio sąlygomis darbo valstietėiui vis vien neišbristi iš skurdo, net jeigu jis dirba kaip laisvas žmogus laisvoje žemėje. „Su smulkiu ūkiu negalima įveikti skurdo“ — šie didžiojo Lenino žodžiai lieka nepajudinama tiesa.

Pagrindiniu būdu pakeisti valstietėių gyvenimą, pakelti jų medžiaginę gerovę bei kultūros lygį, pasiekti tikrą Lietuvos žemės ūkio suklestėjimą gali tik kolektyviniai ūkiai. Tik kolektyviniuose ūkiuose gali būti plačiu mastu ir racionaliai pritaikyta šiuolaikinė technika, kuri vis labiau pavaduoja valstietėių rankų darbą. Tik kolektyviniuose ūkiuose gali būti plačiai pritaikoma šiuolaikinė agrotechnika, kuri pakelia į dar numatytą lygį žemės ūkio kultūrą. Tik kolektyvinių ūkių sąlygomis, perkėlus darbo valstietėius iš

viensėdijų į kompaktiškas gyvenvietes, gali būti organizuoti platūs valstietėių masių kultūriniai aptarnavimai. Kolektyviniai ūkiai — tai elektra ir kinas, klubai ir kultūros namai, lopšeliai, vaikų darželiai, gimdymo namai bei visa eilė kitų kultūros bei sveikatos apsaugos įstaigų, kurių didžioji dalis negali būti organizuota išsklaidytų viensėdijų bei individualinių ūkių sąlygomis. Tik kolektyvinių ūkių santvarka gali likviduoti Lietuvos žemės ūkio atsilikimą, valstietėių skurdą, išvesti kaimo darbo žmones į pasiturinčio ir kultūringo gyvenimo kelią.

Kolektyvinių ūkių sąlygomis valstietėių darbas tampa pagrindiniu veiksmu, nulemiančiu jos medžiaginę padėtį. Sąžiningas darbas ir teisingas racionalus jo organizavimas drauge su valstybės teikiama pagalba gali per trumpą laiką užtikrinti pasiturintį gyvenimą visiems kolektyvinių ūkių valstietėiams.

„Socializmas reikalauja netinginiavimo, o to, kad visi žmonės dirbtų sąžiningai, dirbtų ne kitiems, ne turtuoliams ir išnaudotojams, o sau, visuomenei. Ir jei mes dirbsime sąžiningai, dirbsime sau ir saviems kolektyviniams ūkiams, — tai mes pasieksim, kad per kokius 2—3 metus pakelsime visus kolektyvinių ūkių valstietėius, buvusius varginguosius valstietėius ir buvusius visuotiniuosius valstietėius ligi pasiturinčiųjų lygio, ligi lygio žmonių, kurie turi gausiai produktų ir visiškai kultūringai gyvena.“ — Šie didžiojo Stalino žodžiai, pasakyti prieš 15 metų pirmajame Visasąjunginiame kolektyvinių ūkių valstietėių spartuolių suvažiavime, nauja jėga šiandien skamba Tarybų Lietuvos valstietėiams, pradedantiems žygiuoti vieninteliu teisingu keliu — kolektyvinių ūkių keliu.

S. LEONAS

UŽSIENIO ŽINIAI

Kariniai veiksmai Graikijoje

BELGRADAS, IV. 12 d. (TASS). Laisvosios Graikijos radio stotis, komentuoja karaliaus Povilo, monarchistų - fašistų generalinio štabo viršininko Jandžio ir Amerikos misijos vadovo van Flito kelionę į Peloponesą, pabrėžė, kad „kelionės“ priežastis yra vis didėjantis demokratinės armijos aktyvumas.

Vasario mėnesį Graikijos demokratinė armija puolė eilę miestų ir miestelių. Mu-

šiuose karališkosios dalys neteko 133 žmonių užmuštais ir 76 — sužeistais. Demokratinės armijos kovotojai paimė nelaisvėn 353 prieškarėivius, iš kurių daugelis įstojo į demokratinės armijos gretas.

Demokratinė armija kontroliuoja Kalamos — Megalopolio bei Tripolio — Korinto kelius ir iki šio laiko išvadavo didesniąją centrinio Peloponeso teritorijos dalį. (ELTA).

Antifašistų suvažiavimas Veimare

BERLYNAS, III. 12 d. (TASS). Balandžio mėn. 10 d. ryšium su fašistinių koncentracijos stovyklų, kalėjimų ir gestapo urvų kalinių išsivadavimo trečiomis metinėmis, Veimaro mieste (Tiuringija) prasidėjo antihitlerinio pasipriešinimo sąjūdžio kovotojų suvažiavimas. Suvažiavimo darbe dalyvauja daugiau kaip 3 tūkstančiai delegatų ir svečių — iš jų 2.000 atstovų iš tarybinės zonos ir iš Berlyno, 800 atstovų iš vakarinių Vokietijos zonų ir daugiau kaip 200 svečių iš

Čekoslovakijos, Lenkijos, Olandijos, Ispanijos ir iš kitų Europos šalių.

Hitlerinio režimo persekiojamų asmenų demokratinės organizacijos pirmininkas Valteris Bartelis savo pranešime ragino visus tikruosius demokratų bei antifašistus Vokietijoje ir kitose šalyse nenuilstamai kovoti už taiką prieš visokius naujo karo kurstytojus.

Suvažiavimas priėmė rezoluciją, kurioje reikalaujama atkurti Vokietijos vienybę. (ELTA).

Amerikiečiai atsisakė išduoti Papeną Austrijai

VIENA, IV. 12 d. (TASS). Kaip žinoma, hitleriniam diplomatai Fracui fon Papenui, be kitų sunkių nusikaltimų, tenka didelė dalis atsakomybės už Austrijos prijungimą prie Vokietijos.

Austrijos vyriausybė kreipėsi į sąjungininkų valdžias, prašydama perduoti Papeną. Sąjunginė taryba šį prašymą parėmė.

Tačiau, turimomis žiniomis, amerikiečių vadovybė Vokietijoje atmetė Austrijos prašymą perduoti Papeną. (ELTA).

Misuri valstijoje suorganizuota trečioji partija

NIUJORKAS, IV. 12 d. (TASS). Asosiatted Pres agentūros korespondento pranešimu iš Džefersono (Misuri valstija), konferencijoje, kurioje dalyvavo 483 delegatai ir 248 stebėtojai, sukurta trečioji partija Misuri valstijoje (Triumero gimtinėje) Uoleso programai remti. (ELTA).

Kubos vyriausybė nutarė atšaukti savo delegaciją iš tarpamerikinės konferencijos

NIUJORKAS, IV. 12 d. (TASS). Junaited Pres agentūros korespondento pranešimu iš Havanos, Kubos vyriausybė oficialiai pranešė,

Rinkiminė kova Juntingėse Valstybėse

NIUJORKAS, IV. 11 d. 25 d. tautinį suvažiavimą Filadelfijoje naujai politinei partijai sukurti ir Uoleso kandidato postą remti konferencija, įvykusi Čikagoje, nutarė sušaukti liepos mėn. 24 d. —

(ELTA).

MUMS RAŠO

Nesilaikoma punktualumo

Svėdasų Valsė. Vykdomojo Komiteto darbuotojai visiškai pamiršo darbo punktualumą Valsė. Vykdomojo Komiteto sekretorius drg. Prokofjevas darba visuomet ateina tik apie 11 val. Pabuves kokias porą valandų, jis vėl išeina ir likusias dienos valandas daugiausiai praleidžia belošdamas kortomis.

Valsė. Žemės ūkio skyriaus vedėja drg. Lipinskienė dažnai darbo metu girtauja.

Kada Valsė. Vykdomojo Komiteto pirmininkas drg. Indriūnas išmokys savo darbuotojus darbo drausmės ir punktualumo?...

Drg. Indriūnas turi atsiminti, kad tik nuo geros darbo drausmės pareina ir pats darbas.

Č. Liepa

„STALINO KELIU“ MEDŽIAGOS PĖDSAKAIS

„Pasenę plakatai“

Tokio pavadinimo kritikinė korespondencija buvo atspausdinta „Stalino Keliu“ №25(80), 1948 m. balandžio mėn. 3 d. Korespondencijoje iškelti faktai teisingi. Iškeltoms klaidoms ištaisyti imtasi konkrečių ir griežtų priemonių.

J. Kazlauskas, Subačiaus Vartotojų Kooperatyvo pirmininkas

Ekranė

„Mūšis ant bėgių“

Neseniai Kupiškio miesto gyventojai gerėjosi puikiu pokarinės gamybos meniniu prancūzų kinofilmu „Mūšis ant bėgių“. Jis visiems kupiškėiams paliko ypatingai gerą įspūdį.

Filmas pagamintas Prancūzijos filmų kooperacijos. Jame, greta eilės žymių ir prityrusių kino artistų, vaidina prarasti geležinkeliniai.

„Mūšyje ant bėgių“ vaizdžiai oiešiamas Prancūzijos geležinkelių kova prieš vokiškus okupantus antrajame pasauliniame kare.

Filmo kadrai mums parodo vokiečių okupuotą Prancūziją ir jų „naująją tvarką“ prancūzų geležinkeliuose. Stotyse vokiškos vėliavos, peronais marširuoją nusiskutę ginkluoti Hitlerio banditai, suiminėjami geležinkeliniai.

Tačiau Prancūzijos komunistų partija iš pagrindžio šaukia liaudį į pasipriešinimą prieš fašistinius okupantus. Saptame susirinkime pagrindininkas aiškina geležinkelinėms, kad vokiečiams galima kenkti tūkstančiais kelių.

Geležinkeliniai į širdį priima partijos balsą. Jie pradeda kenkimo kovą. Neramūs lieka vokiečiams Prancūzijos geležinkeliai. Čia susprogo visa ellė garvežių, čia rasti sugadinti bėgiai, čia sąstatas su karine technika nuėjo visai priešingą pusę — ne pagal są-

paskiri vokiečių kareiviai.

Fašistiniai okupantai žiauriai atsiskaito su kovojančiais geležinkeliniais. Jie nuo darbo suima eilę geležinkelių ir juos pristato prie sienos.

...Betoninė siena. Ja pamažėle ropoja vabaliukas. Vasara. Visur pilna gyvybės. O čia šūviai... Paeiliui krinta išdindus liaudies didvyriai, nenorėję vergauti vokiečiams...

Kai 1944 m. pavasarį buvo atidarytas antrasis frontas, kompartija pašaukė liaudį į atvirą kovą už galutinį Prancūzijos išlaisvinimą.

Geležinkeliuose prasidėjo diversijos. Partizanai sustabdydavo karinius ešelonus. Geležinkeliai tapo neįkandamu riešutu okupantams. O tuo metu kaip tik reikėjo skubiai permesti stambias karines jėgas į vakarus. Vokiečiai priešais karinius ešelonus leisdavo šarvuotus traukinius. Tačiau ir iš to niekas neišėdavo.

Filme daug vietos užima kadrai apie vieno vokiečių karinio sąstato veržimąsi į vakarų frontą. Tačiau geležinkelių — partizanų pasisąstato dėka, galų gale, minėtas sąstatas nuverčiamas nuo bėgių.

Paskutinieji filmo kadrai jau rodo laisvus Prancūzijos geležinkelius.

Filmas geras ir pastatymo atžvilgiu.

J. Jankaitis

S P O R T A S

Išgyvendinti žiaurumą sporte!

Sportui plėstis ir vystytis mūsų tarybinėje respublikoje sudaromos visos sąlygos. Tam vyriausybė skiria daug lėšų. Palyginus su buržuaziniais laikais, mūsų respublikoje smarkiai išaugo sportininkų skaičius. Nemažas skaičius sportuojančio jaunimo yra ir mūsų apskrityje. Tačiau pas mūsų apskrities sportininkus dar yra smetininio režimo liekanų sporte. Tas ypač pasireiškia žiaurumu žaidžiant.

Štai šio mėnesio 11 dieną Kupiškio gimnazija iškviėtė krepšinio rungtynėms Subačiaus gimnazijos komandą. Rungtynės baigėsi 68:7 Kupiškio gimnazijos komandos naudai. Žaidimo metu Kupiškio gimnazijos krepšininkai pasižymėjo ypatingu žiaurumu, ko pasėkoje vienas Subačiaus gimnazijos krepšininkas buvo sužeistas. Be to, kupiškėnai krepšininkai nesirūpino subatėnų draugišku sutikimu bei nakvyne.

Tai visai bjaurus elgosys iš kupiškėnų pusės.

M. Majonis

Galutiniai pasiruošti pavasario sporto sezonui

Jau atėjo pavasario sporto sezonas, kuriame prieš sportininkus iškyla nauji ir atsakingi uždaviniai. Tą pilnai supranta Kupiškio gimnazijos krepšininkai, kurie, drg. Maskoliūno vadovaujami, jau dabar intensyviai ruošiasi būsimoms zoninėms Lietuvos TSR gimnazijų krepšinio pirmenybėms.

Nuo jų neatsilieka futbolininkai ir šachmatininkai. Futbolininkai įtemtai rengiasi gegužės mėn. įvykstančioms Kupiškio apskrities pirmenybėms, kurių nugalėtojas leis į zonines pirmenybes. Tuo turi susirūpinti Kupiškio Apskrt. Liaudies Švietimo skyrius vadovybė, nes nėra stadiono ir, suvažiavus visoms apskrt. moksleivių fut-

bolo komandoms, neišmanoma bus pravesti pirmenybes.

Tačiau kitos sporto sekcijos (lengvaatletų, bokso, tinklinio ir kt.) dar vis kažkodėl delsia, nors sąlygos joms vystytis gana patogios. Tenka pabrėžti, kad boksas Kupiškio gimnazijoje dar beveik visai nebuvo kultivuojamas, nors ši sporto šaka tarybinio jaunimo yra labai mėgstama. Į tokį sekcijų darbą visai nekreipia dėmesio sporto būrelio vadovybė ir nesiima populiarizuoti sporto plačiose moksleivių masėse.

Su šia žalinga gimnazijos sporto būrelio vadovybės teorija reikia baigti.

Atsakingas Redaktorius A. DAGELIS

Nuo š. m. balandžio mėn. 15 iki 25 d. Kupiškio mieste LTSR Prekybos Ministerijos įsakymu organizuojamas

j o m a r k a s - m ū g ė,

kurioje bus patiekta daug pramoninių ir įvairių prekių.

Kupiškio Jomarko-Mūgės Direkcija